
Un contracte d'obres del monestir de Sant Pere de Rodes (1573)

Per SÒNIA MASMARTÍ i RECASENS
ÈRIKA SERNA i COBA

El present article dóna llum sobre una part del monestir de Sant Pere de Rodes, poc coneguda fins ara, a partir de l'anàlisi i estudi d'un contracte d'obra de restauració i millora de diferents dependències de l'edifici entre l'abat Gaspar de Vallgornera i el mestre de cases Antoni Caussadell, signat l'any 1573.⁽¹⁾

L'abat Gaspar de Vallgornera (1569-1592), emparentat amb la important nissaga dels Vallgornera de Peralada,⁽²⁾ forma part del seguit d'abats comendataris que governaren el monestir de Sant Pere de Rodes des del segle XV. Aquests abats es caracteritzaven per tenir en comenda un o diversos monestirs, en rebien els beneficis i tenien a càrrec seu l'administració, però amb la dispensa de fer-hi vida regular. Malgrat les repercussions negatives que la història ha deixat entorn aquests abats, per actuar "no com ecònoms ni administradors fidels ... sinó com propietaris qui tenen dret sobre llur patrimoni, i que amb els seus monestirs no tenien cap cura de reparar les construccions que s'enderrocaven",⁽³⁾ Gaspar de Vallgornera sembla un personatge força atent als problemes que afecten al cenobi empordanès i als seus dominis. El fet que el present contracte de restauració hagi estat redactat en el mateix monestir, *Actum in monasterio Sancti Petri Rodensis die XXVI julii 1573*, l'interès que mostrà en avisar i protegir la població del territori davant els possibles atacs del pirata Otxali vuit anys després,⁽⁴⁾ la remodelació de la Font del Raig el 1588, amb la inclusió d'una llegenda que instava els pelegrins a tornar al monestir⁽⁵⁾ i la

1. AHG. Notaria de Figueres. *Notule* (1568-1585) del notari Antoni Josep Mitjavila, núm. 64, f. 85r-85v.

2. *Diccionari de l'Alt Empordà. Històric, geogràfic, biogràfic, gastronòmic, folklòric*. Olot, Carles Vallès editor, vol. II, 1994, pàg. 355.

3. DOM Antoni RAMON, *L'orde benedictí (resum històric)*. Monestir de Montserrat, Biblioteca Monàstica, vol. VI, 1925, pàg. 180.

4. Onze anys més tard, el 1581, el mateix Felip II escriu als consellers de Barcelona, "advertint-los que el corsari Otxali acabava d'arribar a les aigües llevantines, procedint d'Itàlia, amb seixanta galeres". Això fa que els barcelonins enviïn missatges a tot el litoral transferint aquesta nova. L'abat de Sant Pere de Rodes, Gaspart de Vallgornera, avisà els pescadors de Llançà i la Selva que no sortissin a pescar, puix que a la tarda del dia 3 de setembre el guaita del castell de Sant Salvador de Verdera havia albirat dotze veles misterioses que des de les Medes es dirigien al cap de Creus "fent rombs enganyadors", que podrien molt bé ésser vaixells corsaris. CLAVAGUERA i CANET, Josep, *Llançà notes històriques*. Barcelona, Salvat Editores, 1986, pàg. 68.

construcció de tot el sector de migdia del pati d'entrada anomenat avui "Dependències ensulsiades", datades amb una inscripció dins l'abaciat de Vallgornera,⁽⁶⁾ són fets puntuals que ens poden indicar una presència física i un cert interès vers els problemes i el manteniment del monestir.

Del mestre de cases Antoni Caussanell, no n'hem pogut esbrinar res.⁽⁷⁾ La descripció que fa el document de les reformes a realitzar indica que poden requerir una feina i una durada considerables. El preu de set lliures, d'entrada, ens sembla poc elevat encara que, com és costum, es cobreixin les despeses de manutenció i habitatge. Si comparem amb els preus del blat i de bestiar a Castelló d'Empúries, extrets d'alguns debitoris dels protocols notariais, que en Josep Colls ens ha facilitat: el 1558 una mitgera de blat rondava mitja lliura i un bou podia valer entre 12 i 18 lliures; el 1585 una mitgera de forment valia 1 lliura i 24 sous. Colls ens diu que existien importants oscil·lacions, tant d'un any per l'altre, com entre els mesos de l'any en què es feia la venda. Malgrat no tenir cap referència dels preus del blat en la data del nostre document, el preu convingut de set lliures ens continua semblant molt ajustat.

LA RESTAURACIÓ

Ja l'any 1993, Mn. Miquel Pujol publicà un article sobre un projecte d'obres de restauració al monestir a la fi del segle XIV, i en aquell moment el deteriorament de l'edifici havia estat a causa de la negligència dels monjos obrers davant les tasques de manteniment del monestir, però també a les condicions climàtiques i geogràfiques del lloc on es troba el cenobi: *damna plurima propter pluvias et aquarum inundaciones*.⁽⁸⁾ El cenobi es troba en un lloc humit i ombrívol al bell mig de la península de cap de Creus, a l'hivern gairebé no hi toca el sol i contínuament es veu castigat per dies de boira, tempestes i fortes tramuntanades.⁽⁹⁾ Aquesta situació provoca un desgast

6. En una pedra d'aquestes construccions s'hi llegeix "25 de 7bre [setembre] de 1591".

7. No apareix al llistat de mestres de cases que ofereix CASADEVALL DOMÈNECH, Gemma, *Els oficis de la construcció a Girona 1419-1833. Ofici i Confraria. Mestres de cases, picapedrers, fusters i escultors a Girona*. Girona. Institut d'Estudis Gironins, 2001. Tampoc Josep Colls l'ha trobat entre els mestres de Castelló d'Empúries del segle XVI, tot i que no ha pogut esbrinar les dades del període 1560-1579.

8. PUJOL CANELLES, Miquel, "Sant Pere de Rodas. Un projecte de restauració del monestir a la segona meitat del segle XIV" a *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*. Figueres, XXVI (1993), pàg. 117-156.

9. Tot i que aquest fet actualment és una evidència, la difícil situació climàtica del lloc ja apareix comentada en diversos textos:

"...muy perjudicado por unas frecuentes nieblas que causan mucha humedad tanto en los edificios como los mismos Particulares del Monasterio y así mismo reyna en el mismo unos vientos tan terribles y furiosos". Memorial presentat per la Comunitat de Sant Pere de Roda a la Real Cámara el 1797, ACA, citat a RAHOLA SASTRE, José, "San Pedro de Roda. Traslado de la Comunidad a Vilasacra" a *Canigó*. Figueres, 1958, pàg. 5.

"...su poca subsistencia por estar fundado en la vertiente del monte, perjudicial a la salud por ser en parage húmedo i sombrío" a AHG. Notaria de Castelló d'Empúries. *Manual del notari Manuel Sabater*, núm. 1587, escriptura de l'11 de desembre del 1798.

"...la aspereza y sombría insalubridad de su...sitio" a VILLANUEVA, J. *Viage literario a las iglesias de España*. Madrid. Imprenta de la Real Academia de la Historia, vol. XV, 1851.

constant de les parts més exposades a les inclemències del temps: les teulades, que protagonitzen la major part de reparacions que estableix el contracte que presentem, la renovació de les quals s'especifica constantment que *sia stany*, o sigui, impermeables.

ELS ESPAIS

Les obres s'han de realitzar en diferents espais que es descriuen en el text. En aquest article intentarem localitzar aquests espais, tot i essent conscients del risc que això suposa a l'hora de fer un plànol de les dependències del monestir en cada moment de la seva llarga història. El resultat de la nostra hipòtesi i la localització de cadascuna de les parts que a partir d'ara descriurem, es pot veure a la planta del monestir situada al final d'aquest article. Hem escollit la planta feta el 1906 per l'arquitecte Antoni de Falguera, la més antiga i que per tant és anterior a les primeres intervencions de restauració.⁽¹⁰⁾

L'ESTABLE DE L'OBRA

Possiblement l'espai destinat a estable que el document revela com a "Estable de l'Obra", podria tractar-se de la construcció que actualment es troba a la façana sud del monestir, la planta baixa del que avui és un bloc de tres pisos on es troba el bar-restaurant i el pis del guarda (vegeu sector 1 de la planta).

Avui en dia es tracta d'una cambra rectangular, dividida per un envà en dues que comuniquen amb un esvoranc que fa de porta. El sostre és cobert amb voltes de creueria construïdes amb pedra i morter. Limita al nord amb la paret del refectori, al sud amb una petita cambra tapiada, a l'oest amb un pati interior i a l'est amb el porxo dels horts del monestir. L'espai posseeix una menjadora a l'extrem septentrional. La façana està oberta per dues portes de construcció recent i una finestra quadrada.

En el parament de la paret exterior es veuen clarament dues etapes constructives, que separen la cambra del nostre document amb les que actualment ocupen els dos pisos superiors. A la mateixa façana exterior, cap a la banda de migdia, també es divisien les restes d'una arcada de pedres, que hauria pogut ser la part superior d'una porta construïda en època moderna.

Podem relacionar l'estable esmentat en el document amb la construcció descrita si observem les següents conclusions. La utilització d'aquest espai com a estable ho fa pensar la seva proximitat amb les terrasses dels antics horts, la petita cambra de l'extrem meridional semblaria afegida durant la construcció dels pisos superiors, abans podria haver estat un accés directe als horts. La presència de la menjadora a l'extrem nord ens prova que en algun

10. FALGUERA, Antoni de, *Sant Pere de Roda*. Barcelona. Tipografia "L'Avenç", 1906, pàg. 16.

moment de la seva història va tenir aquesta funció. La diferència de parament exterior, de pedres unides amb morter, amb els pisos superiors i la presència de les voltes, típiques del segle XVIII, segons Jeroni Moner i Codina,⁽¹¹⁾ pot indicar que en la data en la qual es redacta el document l'estable era l'única planta existent i el sostre era de bigues i cairats. Les voltes, que es veuen clarament afegides als murs, sobretot en l'arrencada dels arcs de descàrrega, es degueren construir al segle XVII o XVIII per reforçar la base que suportaria les actuals construccions superiors. El mateix tipus de voltes es repeteixen en altres sectors del monestir, sempre en espais destinats a suportar construccions superiors que es daten entre els segles XVII o XVIII.⁽¹²⁾

Seguint aquestes conclusions podem intuir la datació del que seria tot el bloc meridional modern del monestir, o sigui l'Estable de l'Obra del segle XVI o anterior, i els dos pisos superiors dels segles XVII o XVIII.

L'ENTRADA, LA CUINA, EL REBOST

En aquesta època, la porta principal d'accés al clos monàstic era situada a la façana occidental, davant el pati d'armes o la plaça del monestir. Una porta que s'obrí al segle XII deixà inutilitzat l'anterior accés que es feia des de l'atri de l'església. Al segle XIV s'esmenta com a "janue foranee".⁽¹³⁾ La cambra que avui es troba un cop travessada la porta es correspon amb l'antic locutori, un espai cobert amb volta de canó que perfectament podria coincidir amb el que anomena el nostre document, entrada de la porta forana, o sigui una mena de vestibul. En les obres que s'hi preveuen, no es parla de bigues ni cairats, només de refer el teulat, juntament amb el de la cuina. Això no descarta que l'espai interior de la porta forana també s'utilitzés com a espai de locutori, ja que no és estranya la seva ubicació en llocs de pas.⁽¹⁴⁾

La sala del locutori (sectors 2 i 3) ocupa una cambra rectangular de 17 metres per 4,5 metres coincident amb la façana occidental del monestir i limitada pel campanar al nord, la torre de defensa al sud, el pati d'accés

11. MONER i CODINA, Jeroni, "L'estructura tipològica del mas: els precedents medievals" a *Actes del col·loqui de tardor. 12 i 13 de desembre de 1998*. Banyoles. Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, núm. 19. pàg. 129.

El sistema constructiu és el de murs continus, en el sentit més llarg de la tramada i la coberta és majoritàriament amb dos vessants, el carener dels quals defineix un frontó que assenyalava un eix vertical que passa pel centre de la sala i per l'entrada principal, a la planta baixa. *Els tres cossos acostumen a tenir la mateixa amplada amb cairats de fusta disposats perpendicularment als murs o bé –sobretot a partir del segle XVIII– amb voltes de maó o de llosa si bé en alguns casos, gairebé sempre tardans o producte de reformes, el cos central és més ample que els laterals i es construeix, en aquest cas, a base de la introducció de grans jàsseres tot canviant el sentit de l'embigat o bé amb les esmentades voltes de maó més amples, traçades amb tres centres i amb llunetes.*

12. Actualment les podem veure damunt l'escala que comunica el claustre superior i l'església, i reconstruïdes seguint les seves arrencades al porxo interior del bloc d'entrada, i en el porxo del bar del monestir, on només hi resten les arrencades de les voltes.

13. AHG- Notaria de Castelló d'Empúries, *Quarta Notula Generalis* (1394-1401) del notari Pere Pellicer, núm. 484, citat per PUJOL CANELLES, Miquel, *op. cit.*

14. Un exemple ben conegut és el cas del locutori del monestir de Santes Creus.

a l'oest i amb el claustre superior a l'est. En el segle XII, segons l'arqueòleg Joan Llinàs, a més d'obrir la porta en qüestió, es va construir el campanar a l'extrem nord i es cobrí la resta de la cambra amb una volta de canó.⁽¹⁵⁾ Les construccions superiors que avui es poden observar són ampliacions fetes en època contemporània. Amb una anàlisi visual de l'espai que es cobrí al segle XII, s'observa que la sala fou separada en dues fins no fa gaire temps,⁽¹⁶⁾ per les restes d'una arcada que ressegueix la volta d'est a oest i just a sota, tocant el paviment, les restes d'uns murets que evidencien la separació en dos de l'espai, comunicat amb un pas amb escales que actualment encara s'observa.⁽¹⁷⁾ En aquest segon espai, que el 1927 Guitert i Fontserè veu a la dreta del vestíbul, on hi ha "altres petites dependències",⁽¹⁸⁾ pensem haver trobat indicis de la situació d'una cuina.

Seguint la disposició tradicional del monestir benedictí medieval,⁽¹⁹⁾ la cuina del monestir de Sant Pere de Rodes s'hauria de localitzar en un espai a migdia del claustre, a prop del refectori i comunicant amb l'exterior amb la zona dels estables i dels horts. Tenim una descripció de la cuina de Sant Pere de Rodes aportada per Antolín Merino, col·laborador d'Enrique Flórez en la confecció de la monumental *España Sagrada*, que el 1819 (el monestir fou oficialment abandonat pels monjos el 1798) publicà: "La cocina, hornos y refectorio de San Pedro de Roda es parte curiosa todavía hoy en sus ruinas; allí consérvanse señales de los caños que conducían agua á la cocina, del grande hogar y del torno ó ventanillo por donde pasaba las viandas al refectorio".⁽²⁰⁾

En aquest espai que queda, doncs, entre el vestíbul-locutori i la torre de defensa hi ha una obertura elevada al mur occidental, actualment una finestra, que presenta indicis estructurals d'haver pogut ser una reconversió del canó d'una xemeneia, seguint aquest hipotètic canó, excavat a la paret de roca hi trobem una forma d'embut invertit que recorda clarament el canó i la campana d'una llar de foc. A la mateixa cambra també hi tenim una font amb una pica a la paret que dona al claustre, restes de canalitzacions d'aigua en els murs i regueres obertes a la roca del terra.

15. LLINÀS i POL, Joan, "Monestir de Sant Pere de Rodes (el Port de la Selva, Alt Empordà)" a *IV Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*. Figueres, 1998, pàg. 262.

16. Encara es troba dividida en la planta d'Antoni de Falguera que utilitzem en aquest article i també apareix una fotografia amb aquesta separació a la *Catalunya Romànica*. Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, vol. IX, 1990, pàg. 692.

17. En les excavacions realitzades en l'espai que comunica amb la porta principal, Joan Llinàs demostrà que el paviment d'aquesta sala fou modificat i alçat diverses vegades entre els segles XII al XVII. A partir del segle XV amb un enllosat de pissarra i en el XVII amb un de rajoles de ceràmica, visibles encara avui aquests paviments en un sector de la paret que separa el campanar del vestíbul. LLINÀS, *op.cit.* pàg. 263.

18. GUITERT i FONTSERÈ, Joaquín, *Monestir de Sant Pere de Rodes*. Barcelona. Impremta de la Casa Provincial de Caritat, 1927, pàg. 23.

19. El plànol de Saint-Gallen, s. IX, els de Cluny II (1043) i Cluny III (1150) ...

20. MERINO, Antolín, "De la Santa Iglesia de Gerona" a *España Sagrada*, vol. XLIII, 1819, pàg. 348. Recollim la cita de Josep PELLA FORGAS. *Historia del Ampurdán. Estudio de la civilización en las comarcas del noreste de Cataluña*. Olot. Ed. Aubert, 1990, pàg. 55.

Creiem que aquestes pistes són suficients per plantejar la hipòtesi que la sala anomenada tradicionalment “antic locutori” hauria pogut quedar repartida entre l’entrada-locutori (sector 2) i la cuina (sector 3) pròpiament dita. Espais que compartirien una volta de canó i el teulat, com indica el document que presentem. També cal destacar que amb el pacte que estableixen l’abat i el mestre de cases, aquest primer es compromet a donar-li “la manobra y posarà.li aquella dins la claustra del dit monastir ho en la plassa”, precisament els dos espais exteriors amb els quals limita el bloc occidental on nosaltres hem situat entrada i cuina.

Aquesta hipòtesi deixaria pendent un tercer espai que no s’esmenta al document i actualment es troba a la banda de migdia del claustre, entre el refectori i la cuina situada per nosaltres (sector 4). Guitert i Fontserè li atorga la funció de rebost i tenim motius per donar-li la raó.⁽²¹⁾

Actualment hi ha una habitació coberta amb volta de canó que comunica per la banda sud per una porta amb l’estable de l’obra i els horts. Per la banda de llevant limita amb el refectori amb una paret de roca. La banda nord, confrontant amb el claustre, presenta una finestra superior que ressegueix la volta i sota de la finestra, a l’esquerra, una porta tapiada que hauria estat d’accés directe al claustre. A la part de ponent, amb la base de la torre de defensa hi comunica per una porta amb la cambra on situem la cuina. El recinte té una sola finestra, i tal com ens diu Dolors Llopert: “el rebost ha de ser una habitació orientada al nord i sense altra obertura que una finestra petita i alta que permeti entrar tot just una mica de claror i, sobretot, que deixi passar l’aire fresc i sec”.⁽²²⁾

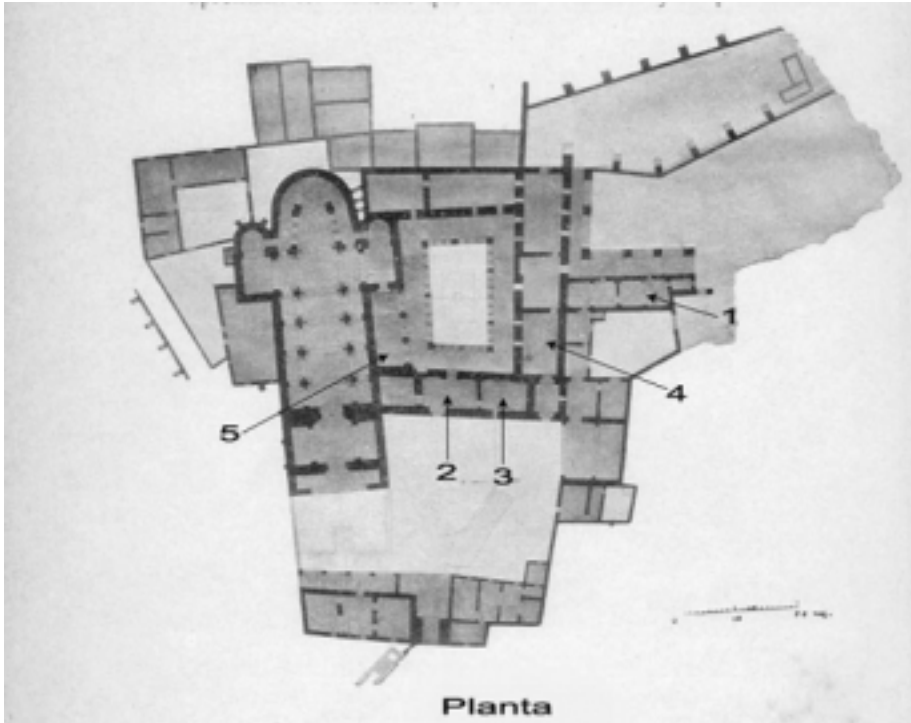
Hi tenim una estructura que sobresurt del sòl que dóna accés amb unes escales a un passadís d’uns 70 cm d’amplada, que condueix per sota terra per un trajecte d’uns 4 metres, vers una paret tapiada posteriorment a la seva construcció. Presenta dues fornícules a cadascuna de les parets laterals de 44 per 48 cm, i de mig metre de profunditat. A dos metres i mig de distància de l’estructura descrita, i amb indicis que en algun moment haurien pogut comunicar, apareix una obertura quadrangular al sòl de 90 per 80 cm que dóna accés a una dependència d’uns dos metres de fondària i de mides 1,85 per 1,30 cm.

Podrien haver-se tractat d’una mena de fresqueres per a conservar algun tipus d’aliment. La cambra no ha estat mai excavada i actualment s’utilitza com a magatzem. La seva situació i els elements que s’hi troben ens fa pensar en una funció de rebost.

Així doncs, amb aquesta hipòtesi podem proposar una utilitat a les cambres que haurien conformat els costats de migdia i ponent del segon claustre del monestir de Sant Pere de Rodes, en el moment de redacció del nostre document. Tindríem, començant per la façana occidental la seqüència

21. “A la part oposada a l’església, o sia a la nau de la part de migdia del claustre, hi havia el refector, el rebost i la cuina” GUITERT i FONTSERÈ, J. *op.cit.*, pàg. 25.

22. LLOPART, Dolors, *El rebost*. Barcelona. Ed. Alta Fulla, 1979.

Hipòtesi segons el contracte del 1573:

SECTORS:

1. Estable de l'obra
2. Entrada – Locutori
3. Cuina
4. Rebost
5. Cambra pintada

que començaria per l'entrada de la porta forana o vestíbul i la cuina amb la seva llar de foc i canonades d'aigua, i tot seguit, a la banda sud, trobaríem un rebost connectat a la cuina i al seu costat el refectori.

LA CAMBRA PINTADA

No tenim constància de cap cambra anomenada així en el monestir. Podem pensar en una estança noble, si és que la referència “pintada” ens indica una cambra amb els murs decorats amb frescos. Resulta arriscat donar hipòtesis sobre la seva funció i ubicació. El fet que s'esmenti restaurar el

teulat i de canviar bigues i cairats, elimina d'entrada totes les cambres del monestir que en aquest moment tinguessin cobertures de pedra, o sigui la banda de migdia del claustre i la de ponent. La sala de llevant també sembla força descartable, avui és una gran sala que ocupa tota l'ala est del claustre, però des d'època medieval es trobava dividida en cinc espais comunicats entre ells.⁽²³⁾ De tractar-se d'aquest sector, la cambra pintada hauria compartit teulat amb altres espais.

Ens resta la banda nord, que queda entre claustre i església (sector 5). Un sector que possiblement no tingué volta de pedra, ja que avui hi veiem les característiques voltes de morter que substituïren els teulats durant les ampliacions dels pisos superiors dels segles XVII-XVIII, i el fet que aquestes voltes mig parteixin les finestres de l'església ens poden fer pensar que abans de la construcció dels pisos superiors hauria estat cobert per sota les finestres. Tampoc creiem que aquest espai hagués quedat al celobert, el desnivell del sòl hauria fet que l'aigua de pluja inundés constantment l'església.

És una possibilitat que la cambra pintada es trobés en aquest espai de cronologia extremadament complexa avui en dia, com també podria haver-se trobat en molts altres llocs distants del claustre o que avui han desaparegut. Però, fixem-nos que les obres que s'hi plantegen són força importants: teulada, bigues i un pilar de morter, i recordem que l'abat deixarà el material a la plaça o al claustre, a prop d'aquest sector.

CONCLUSIÓ

El principal problema per a l'estudi de la història de Sant Pere de Rodes rau en l'escassetat i la dispersió de la documentació conservada. La manca d'estudis realitzats en l'època moderna del cenobi és un fet que hem pogut comprovar. Aquesta és la gran dificultat que es troba l'investigador quan intenta endinsar-se en la seva història. És evident que els contractes d'obres són una font excel·lent per a continuar fent estudis d'aquest tipus i així donar explicació a la multitud d'estructures i reformes que ha sofert el monestir en els seus més de mil anys d'existència.

En el present estudi hem utilitzat bàsicament dues eines, el document que presentem i l'observació del propi monestir. Ens hem centrat en contrastar document i estructures, amb l'ajuda de Núria Batllem, historiadora i arqueòloga que treballa al monestir, i cercar connexions que ens donessin una lògica per a plantejar hipòtesis. Hem apuntat la localització, de forma menys concloent del que hauríem volgut, les zones de: l'Estable de l'Obra, el rebost, la cuina, l'entrada de la Porta Forana i la Cambra Pintada.

Modestament pretenem haver aconseguit la configuració d'aquest plànol del monestir a la fi del segle XVI.

23. LLINÀS, *op.cit.* pàg. 259-260.

APÈNDIX DOCUMENTAL

Contracte d'obres menors del monestir de Sant Pere de Rodes.

AHG (=Arxiu Històric de Girona). Notaria de Figueres. *Notule* (1568-1585) del notari Antoni Josep Mitjavila, núm. 64, f. 85r-85v.

En nom de nostre señor Deu. Amen.

Sobra la obra fahedora en lo monastir de Sanct Pere de Rodes del bisbat de Gerona entre lo molt reverent señor fra. Gaspar Valgornera, abbat del dit monastir, de una part, y mestre Antoni Caussanell, mestre de cases, són estats, fets, pactats, jurats y fermats los pactes y capítols següents.

Primerament, lo dit mestre Antoni pren a preu fet, per preu de set lliures barceloneses fent-li lo dit señor abbat la despesa a ell y als manobres que per dita obra treballaran tant en menjar, beura y dormir, tant en dien de treball, festes y diumenges.

Ítem, lo dit mestre Antoni convé y en bona fe promet al dit señor abbat que ell adobarà y posarà a tot punt l'astabla que's diu de l'obra, ço és, que posarà una porta, taparà un forat dextant una spillera, posarà dues bigues y los cayrats necessaris per fer un paller dins la mateixa stabla y adobarà una menjadora.

Ítem, lo dit mestre Antoni promet al dit señor abbat descobrir y tornar cobrir de manera que sia stany a teula plena encanyissat ho enpostat la cuyna de la abadia, y alssar lo canó de la xemaneya de dita cuyna una cana, y aquell cubrir, y no res menys promet cubrir y descobrir a teula plena de manera que sia stany lo taulat del entrant de la porta forana de dita abadia.

Ítem, lo dit mestre Antoni convé y en bona fe promet al dit señor abbat que ell descobrirà y cubrirà tot lo teulat de la cambra pintada de dita abadia encanyissat y a teula plena, de manera que dit teulat sia stany, y en aquell mudar los cayrats y bigues necessaris a fins que stiga a tot punt; y no res-menys lo dit mestre Antoni convé y en bona fe promet fer un pilar quadrat de dos palms a tot cayre y que ligue ab la paret de dita cambra de pedra borda y rebatut y enbrucarat de morter, de manera que arribe per a sustentar y sustenta la biga travassera del sostre de dita cambra ab on per mòdol de pedra, de manera que dit sostre stiga ferm y sens perill.

Ítem, lo dit señor abbat promet al dit mestre Antoni que acabada dita obra li donarà y pagarà set lliures barceloneses y li donarà tota la manobra y posarà-li aquella dins la claustra del dit monastir ho en la plassa, excepte la pedra, la qual dit mestre tinga anar a cercar a ses despeses.

Ítem, lo dit mestre Antoni convé y en bona fe promet al dit señor abbat que la dita [obra] farà y acabarà a tot punt sots obligatió de la persona sua y béns, la qual obra en cas que ell dit mestre no pugués fer la dita obra, per no voler ho no poder, dit señor abbat la pugue fer fer a despeses sues renuncie a son for propi sotmetent-se en aquell for ho cort ahont lo dit señor abbat le'n volgués convenir.

Finalment, volen les dites parts, etc.

Actum in monasterio Sancti Petri Rodensis die XXVI julii 1573.

Testes magnificus Joannes Terre, domicellus Tarracone, et Michael Gorgot, agricola loci de Vilabertrando.